

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

žalobce: **Děti země – Klub za udržitelnou dopravu**
se sídlem Cejl 866/50a, Brno,
zastoupen Zuzanou Candigliota, advokátkou
se sídlem v Brně, Burešova 615/6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, Hradec Králové

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v tom, že žalovaný odmítl žalobci zasílat informace na základě podané žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a odkázal žalobce pouze na svou elektronickou úřední desku

takto:

- I. Určuje se, že postup žalovaného spočívající v tom, že odmítl žalobci přímo zasílat informace na základě podané žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a odkázal žalobce pouze na svou elektronickou úřední desku, což deklaroval ve svém sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, je nezákonný.

- II. Přikazuje se žalovanému, aby do 15 dnů od doručení tohoto rozsudku zaslat žalobci všechny dosud nezaslané informace vztahující se k jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.
- III. Návrhy, aby soud žalovanému zakázal porušovat práva žalobce a dále postupovat podle svého sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, tak, že by nezasílal žalobci informace jím požadované na základě jeho žádostí podaných v souladu s § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., a aby soud žalovanému přikázal na základě jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 žalobci poskytovat požadované informace, se zamítají.
- IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12. 200 Kč k rukám Mgr. Zuzany Candigliota, advokátky se sídlem Burešova 6, Brno, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. V úvodu žaloby, doručené krajskému soudu dne 16. 11. 2018, popsal žalobce skutkový stav věci.
2. Dne 17. 1. 2017 zaslal se zaručeným elektronickým podpisem žalovanému žádost dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“), která je platná 1 rok od doručení, aby byl žalovaným předem informován o všech v žádosti uvedených zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních dle daného zákona. Žalovaný na tuto žádost žalobce nijak nereagoval.
3. Dále dne 16. 8. 2018 se zaručeným elektronickým podpisem zaslal žalovanému další obdobnou žádost dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.
4. Na tuto žádost žalobce reagoval žalovaný až svým sdělením ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, které bylo žalobci doručeno dne 17. 10. 2018. Žalovaný v tomto svém sdělení uvádí, že mu byla žádost žalobce ze dne 16. 8. 2018 doručena dne 17. 8. 2018, a dále tvrdí, že mu § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. neukládá povinnost, aby žalobci žádané informace o zamýšlených zásazích a o zahajovaných správních řízeních posílal přímo, neboť si může vybrat: buď je může posílat přímo (doporučeně poštou či elektronicky) nebo je zveřejňovat na své elektronické úřední desce <http://www.kr-kralovehradecky.cz>). Žalovaný tedy tímto sdělením ze dne 15. 10. 2018 informoval žalobce, že žádané informace nebude žalobci posílat přímo, ale bude je zveřejňovat na své elektronické úřední desce. Žalovaný tedy jednoznačně deklaroval, že žalobce informovat nebude, i kdyby bylo zahájeno řízení specifikované v jeho žádosti.
5. Žalobce ovšem právní názor žalovaného v jeho sdělení ze dne 15. 10. 2018 o jeho možnosti si volně vybrat, jakým způsobem budou žádané informace spolkům oznamovat (tj. přímo nebo veřejně elektronickou úřední deskou), považuje za nesprávný a za zcela vybočující z účelu § 70 citovaného zákona, zavedené praxe a také v rozporu s judikaturou.
6. Podle názoru žalobce totiž nelze u žádostí spolků podaných dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. postupovat tak, že informace o všech zahajovaných správních řízeních, která probíhají podle citovaného zákona, mohou příslušné správní orgány ochrany

- přírody, včetně žalovaného, oznamovat prostřednictvím elektronické úřední desky, resp. že si mohou volně vybrat, zda je budou spolkům oznamovat takto nebo je budou posílat přímo (poštou či elektronicky).
7. Žalobce dále uvedl, že je pobočným spolkem s vlastní právní subjektivitou spolku Děti Země. Ze stanov Děti Země mj. vyplývá, že jejich hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny a životního prostředí. Žalobce svou žádostí ze dne 16. 8. 2018, doručenou žalovanému elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem dne 17. 8. 2018, splnil požadavky § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.
 8. Byl ovšem dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zkrácen na svých právech nezákonným zásahem žalovaného, který je osvědčen jeho sdělením ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHKK-30902/ZP2018, podle kterého žalovaný v rozporu s účelem § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. odmítá řádně zasílat výše uvedené informace přímo žalobci.
 9. Žalobce současně upozornil, že na předmětnou žalobu nedopadá § 85 s. ř. s. o její nepřipustnosti, neboť proti popsanému nezákonnému zásahu neexistuje žádný efektivní obranný právní prostředek.
 10. Následně přistoupil k odůvodnění žalobních bodů. Podle názoru žalobce je postup žalovaného spočívající ve zveřejňování informací o zahajování správních řízení ve smyslu § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. pouze na jeho elektronické úřední desce nezákonný, neboť by bylo zbytečné žádosti podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. posílat. Správní orgány si ve smyslu poslední věty § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. nemohou libovolně vybírat, zda budou žádané informace posílat spolkům přímo nebo prostřednictvím elektronické úřední desky, jak nesprávně tvrdí žalovaný.
 11. Spolky by se totiž logicky do 8 dní od zveřejnění informace o zahájení příslušného správního řízení na elektronické úřední desce správního orgánu mohly do něho přihlásit i bez posílání svých žádostí. Žalovaný tak zcela účelově popírá účel § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Pokud by byl výklad žalované správný, chyběl by jakýkoliv smysl tohoto ustanovení zákona o možnosti spolků podat žádost, aby byly informovány.
 12. Podle názoru žalobce má § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. zásadní smysl, neboť na základě využití tohoto práva mohou spolky po správních orgánech ochrany přírody požadovat, aby jim žádané informace byly posílány přímým způsobem (poštou či elektronicky).
 13. Podle žalobce také ani poslední věta § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. nezakládá oprávnění pro orgány ochrany přírody, jakým je žalovaný, aby spolkům doručovaly informace o zahájení správních řízení jen veřejnou vyhláškou, resp. aby si samy libovolně volily mezi doručením přímo žadatelům (doporučeně poštou či elektronicky), jakým je žalobce, nebo doručením veřejnou vyhláškou, jako by šlo o rovnocenné alternativy na volný výběr.
 14. Výše citované ustanovení pro oba způsoby doručování pouze upřesňuje, který den se považuje za den doručení informací o zahájení správního řízení. Při poskytování informací dle § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. tedy musí žalovaný postupovat podle tohoto zákona, tzn. posílat informace o zahajování správních řízení přímo žalobci (poštou či elektronicky).

15. Dle žalobce uvedený postup žalovaného nezákonným způsobem zasáhl a zasahuje do jeho práv, neboť ten, přestože několik let posílá žalovanému své žádosti dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., resp. naposledy ze dne 16. 8. 2018, nedostává od žalovaného požadované informace, takže v rozporu s účelem citovaného zákona je nucen dlouhodobě cca každý týden sledovat jeho elektronickou úřední desku a hledat zde mezi řadou jiných písemností žalovaného informace, které mu měl a má žalovaný zasílat přímo. Tím je nadměrným způsobem zatěžován nezákonným zásahem. Jde o obstrukci, kterou mu je znesnadňována jeho činnost podle jeho stanov.
16. Žalobce odmítnul tvrzení žalovaného, že aplikace poskytování žádaných informací dle § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. prostřednictvím elektronické úřední desky je údajně obdobou aplikace zákona č. 100/2001 Sb., podle kterého se hodnocení vlivů na životní prostředí (tj. proces EIA) rovněž provádí jen prostřednictvím příslušné internetové stránky. Podle žalobce jde o účelově zavádějící tvrzení, protože proces EIA se neprovádí podle zákona č. 114/1992 Sb., ale podle zákona č. 100/2001 Sb., takže jde o dvě nesouvisející skutečnosti. Navíc spolky se do procesu EIA nijak nepřihlašují a tedy ani neposílají žádné žádosti, neboť každý fyzický či právnický subjekt se účastníkem procesu EIA stává pouhým zasláním svého vyjádření.
17. Dále žalobce odmítnul tvrzení žalovaného, že poskytováním žádaných informací o zahajování relevantních správních řízení musí provádět prostřednictvím elektronické úřední desky, neboť jediné tak bude podle § 7 zákona č. 500/2004 Sb. zaručena rovnost příp. účastníků správního řízení, tj. spolků. Podle žalobce je povinností žalovaného dle § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. každému spolku, který využil svého práva dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a poslal svou žádost, posílat žádané informace o zahajování relevantních správních řízení přímo žadateli. Tím je rovnost všech spolků samozřejmě zcela zaručena.
18. V návaznosti na to odkázal žalobce na judikatorní závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 6 As 38/2013-23, a v usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1757/18.
19. Nezákonnost postupu žalovaného tedy spočívá dle žalobce nejen v tom, že žalovaný de facto tvrdí, že je zbytečné, aby žalobce využíval svého práva a posílal žalovanému své žádosti dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ale především v tom, že mu v rozporu s citovaným zákonem ukládá paušální povinnost, aby cca každý týden sledoval elektronickou úřední desku žalovaného, neboť pouze na ní bude umísťovat žalobcem žádané informace o zahajování relevantních správních řízení a nikam jinam je posílat nebude.
20. Tento nezákonný zásah žalovaného měl přitom pro žalobce nedozírné následky, neboť se od něho několik let přímo nedověděl o zahajovaných správních řízeních, o která ve svých žádostech dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. projevil zájem. Žalovaný tedy svým nezákonným zásahem, probíhajícím několik let, zabránil žalobci se efektivně účastnit těchto řízení.

Žalobce proto navrhl, aby krajský soud vydal následující rozsudek:

I. Postup žalovaného spočívající v tom, že žalovaný odmítl žalobci přímo zasílat informace na základě podané žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č.

114/1992 Sb. a odkázal žalobce pouze na svou elektronickou úřední desku, což žalovaný deklaroval ve svém sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, je nezákonný.

II. Žalovanému se zakazuje porušovat práva žalobce a dále postupovat podle svého sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, tak, že by nezasílal žalobci informace jím požadované na základě jeho žádostí podaných v souladu s § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Žalovanému se příkazuje do 15 dnů od doručení tohoto rozsudku zaslat žalobci všechny dosud nezaslané informace vztahující se k jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 a nadále na základě této žádosti žalobci poskytovat požadované informace.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

21. Žalovaný k věci uvedl, že dne 17. 8. 2018 obdržel od žalobce dvě žádosti žalobce o poskytování informací podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. (jedno bylo adresováno odboru životního prostředí a zemědělství, druhé odboru dopravy).
22. Předmětem obsahově totožných žádostí bylo, aby mu byly předem zasílány informace o všech zamýšlených zásazích a správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné zákonem č. 114/1992 Sb., tzn. včetně činností a zásahů, které jsou upravovány i souvisejícími zákony jako např. vydávání souhlasů dle lesního zákona.
23. Pokud jde o podání, které je předmětem žaloby a které bylo doručeno odboru životního prostředí a zemědělství, splňovalo všechny zákonem č. 114/1992 Sb. a správním řádem požadované náležitosti, a proto bylo krajským úřadem, odborem životního prostředí a zemědělství, jako příslušným orgánem ochrany přírody řádně zaevidováno.
24. Ten reagoval na žádost žalobce sdělením ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUKHK-30902/ZP/2018, ve kterém uvedl svůj právní názor k aplikaci § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., kde není taxativně stanovena povinnost zasílat jednotlivým občanským sdružením, resp. zapsaným spolkům dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový občanský zákoník), písemné informace o zahajovaných správních řízeních ani zásazích, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody přímo. Žalovaný současně žalobci sdělil, že veškeré informace z oblasti ochrany přírody a krajiny, kde je krajský úřad věcně i místně příslušným orgánem ochrany přírody, jsou zveřejňovány na úřední desce krajského úřadu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup (www.kr-kralovehradecky.cz) s tím, že stejný postup je uplatňován i v rámci posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Žalobci proto doporučil sledovat úřední desku krajského úřadu (včetně dálkového přístupu).
25. K žalobním námitkám žalovaný uvedl, že každoročně eviduje více než 9 spolků, které mají podanou žádost o informace podle § 70 zákona č. 114/1992 Sb. Všem spolkům byly po předchozím písemném upozornění informace poskytovány prostřednictvím elektronické úřední desky. Spolky proti tomuto způsobu poskytování informací námitky nikdy nevznesly a jimi vybraných řízení se za podmínek stanovených § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. aktivně účastnily. Na obhajobu svého postupu uvedl, že spolky nevyužívají možnosti doručování písemností do datových schránek, písemnosti jim jsou proto doručovány v listinné podobě poštovní přepravou, doručované písemnosti si

vyzvedávají na samotném konci úložní doby (velmi často je jim doručováno fikcí), což ve svém důsledku znamená značné prodlužování lhůt ve správním řízení.

26. Žalovaný dále uvedl, že mu po seznámení se s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 6 As 38/2013-23, ve vazbě na žalobcem uváděné usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1757/18, nezbyvá, než se v podstatě s námitkami žalobce ztotožnit.
27. Z tohoto důvodu vydal usnesení ze dne 28. 11. 2018, č. j. KUKHK-35479/ZP/2018, kterým změnil žalobou napadené sdělení ze dne 16. 8. 2018, č. j. KÚKHK-30902/ZP/2018, tak, že žalobci vyhověl, tj. informace jsou od té doby žalobci (ale i ostatním přihlášeným spolkům) zasílány v listinné podobě přímo a na žádanou adresu.
28. Na základě shora uvedeného má žalovaný za to, že žalobce byl plně uspokojen ve smyslu § 62 s. ř. s. a navrhl, aby soud řízení zastavil dle § 47 písm. b) s. ř. s.

III. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

29. Žalobce potvrdil, že mu dne 30. 11. 2018 bylo doručeno usnesení žalovaného ze dne 28. 11. 2018, č. j. KUKHK-35479/ZP/2018, se změnou jeho právního názoru o způsobu zasílání žádaných informací ve smyslu § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. na základě žádosti žalobce ze dne 16. 8. 2018, resp. žalobce již od žalovaného přímo obdržel několik informací o zahajovaných relevantních správních řízeních.
30. Současně ale konstatoval, že tímto usnesením není plně uspokojen, takže trvá na rozhodnutí krajského soudu. Má totiž obavy, že tento obrat v právním názoru není dostatečně „vymahatelný“, respektive, že bez meritorního rozhodnutí soudu nic nebrání žalovanému, aby opět svůj právní názor kdykoliv změnil.
31. Z opatrnosti proto žádal, aby krajský soud vydal rozsudek navržený v žalobě, neboť jedině tak bude existovat konkrétně doložitelné a právně vymahatelné soudní rozhodnutí, které potvrdí, že žalovaný prováděl nezákonný zásah, zakáže mu v něm pokračovat, přikáže mu, aby žalobci zaslal zpětně chybějící informace ve smyslu jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 a aby mu zasílal žádané informace dle žádosti žalobce ze dne 16. 8. 2018.
32. Žalobce totiž nemá žádnou právní jistotu, že bez hmatatelného meritorního rozsudku krajského soudu v předmětném sporu nedojde u žalovaného ke změně jeho názoru, takže se žalobce po podání své žádosti dle § 70 odst. 2 výše citovaného zákona v roce 2019 a v dalších letech opět nedočká žádaných informací. Tyto žádosti totiž žalobce opakovaně posílá žalovanému již asi 10 let, aniž je zřejmé, od kdy žalovaný začal porušovat účel § 70 výše citovaného zákona o právu žalobce získávat od něho žádané informace přímo.
33. Žalobce navíc upozornil, že od žalovaného zatím neobdržel žádné informace o tom, kterých relevantních správních řízení se mohl od 16. 8. 2018 (resp. od 17. 1. 2017) účastnit, což je jeden z dílčích návrhů obsahu rozsudku. Pro žalobce jsou totiž tyto informace velmi důležité, neboť se dozví, která řízení mu vinou nezákonného zásahu žalovaného unikla, a jednak může od žalovaného aspoň zpětně získat jím vydaná správní rozhodnutí jako zdroj informací o zásazích do přírody a krajiny.
34. Žalobce tak uzavřel, že pro něj je získání meritorního obsahu rozsudku krajského soudu zásadní, a to nejen pro předmětný soudní spor se žalovaným, ale i pro případné spory žalobce s jinými správními orgány. Navíc tento rozsudek bude také jistě potřebný i pro

jiné spolky, které se mohou setkat s podobným nesprávným zásahem správních orgánů a se stejným nevratně poškozujícím zneužitím úřední moci. Setrval proto na návrhu žalobního petitu dle žaloby.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

35. Krajský soud přezkoumal žalobu v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu třetího s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu udělili oba účastníci souhlas postupem dle věty druhé téhož ustanovení. O věci usoudil následovně.
36. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
37. Před samotným věcným posouzením případu krajský soud nejprve přezkoumal aktivní i pasivní legitimaci ve smyslu § 82 a § 83 s. ř. s. a přípustnost žaloby. Aktivní legitimace dle § 82 s. ř. s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu; určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy fakt tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to je již otázkou pro posouzení žaloby v meritu).
38. Pokud jde o legitimaci pasivní, ustanovení § 83 s. ř. s. stanoví, že žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. O identifikaci žalovaného není v souzené věci sporu, spornou není ani skutečnost, že jde o správní orgán.
39. Co se týče podmínky včasnosti žaloby, vyplývající z § 84 odst. 1 s. ř. s., je i tato splněna. Žaloba byla totiž podána ve lhůtě dvou měsíců ode dne (17. 10. 2018), kdy žalobci bylo doručeno sdělení žalobce ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUKHK-30902/ZP/2018, v němž mu sdělil, že mu nebude přímo zasílat informace na základě žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1192 Sb. a odkázal jej na svou elektronickou adresu. Tedy ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu.
40. Současně je zřejmé, že žalobce neměl proti tomuto zásahu žalovaného bezprostředně k dispozici žádný prostředek ochrany ve smyslu § 85 s. ř. s.
41. V posuzované věci spatřoval žalobce nezákonný zásah v postupu žalovaného spočívajícím v tom, že žalovaný odmítl žalobci přímo zasílat informace na základě podané žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a odkázal žalobce pouze na svou elektronickou úřední desku, což žalovaný deklaroval ve svém sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUKHK-30902/ZP2018.
42. O tom, že tento postup žalovaného byl v rozporu s ustanovením § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a že tento postup tak je způsobilý naplnit podmínky nezákonného zásahu správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být pochyb.
43. V souvislosti s tím krajský soud ve shodě se žalobou odkazuje na judikatorní závěr obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 6 As 38/2013-23 (všechna rozhodnutí správních soudů citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle něhož ustanovení § 70 odst. 3 poslední věty zákona č. 114/1992

Sb. nezakládá samo o sobě oprávnění pro správní orgán, aby občanskému sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, doručoval oznámení o zahájení řízení veřejnou vyhláškou, resp. aby libovolně volil mezi individuálním doručením jeho písemného vyhotovení nebo doručením veřejnou vyhláškou, jako by šlo o rovnocenné alternativy na výběr. Toto ustanovení pouze pro oba způsoby doručování upřesňuje, který den se považuje za den oznámení informace o zahájení řízení. Možnost doručovat takové oznámení veřejnou vyhláškou se musí pro dané řízení opírat o jiný právní předpis (např. § 87 odst. 1 věta druhá stavebního zákona z roku 2006 ve znění účinném do 31. 12. 2012, nebo § 144 odst. 2 správního řádu, který upravuje zahájení řízení s velkým počtem účastníků). S tímto závěrem se krajský soud plně ztotožňuje.

44. Tuto skutečnost ostatně po seznámení se s uvedeným judikátem uznal i sám žalovaný, který v reakci na to vydal dne 28. 11. 2018 pod č. j. KUKHK-35479/ZP/2018 usnesení, kterým změnil sdělení ze dne 16. 8. 2018, č. j. KÚKHK-30902/ZP/2018, a to tak, že se zavázal, že bude žalobci zasílat v souladu s § 70 zákona č. 114/1992 Sb. předem a přímo jím požadované informace o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné citovaným zákonem, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí, a to v rozsahu žalobcovy žádosti ze dne 16. 8. 2018, zn.: §70-ZOPK-žp/ozn18, kterou obdržel 17. 8. 2018.
45. V důsledku této skutečnosti se žalovaný domníval, že došlo k uspokojení žalobce ve smyslu § 62 s. ř. s. Dle jeho odst. 1 dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jímž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob.
46. Postup dle citovaného ustanovení však předpokládá, že navrhovatel soudu sdělí, že se postupem odpůrce skutečně uspokojen cítí. V posuzované věci však žalobce k dotazu soudu sdělil, že tomu tak není a uvedl i důvody (viz čl. III. tohoto rozsudku). Vyjádří-li se navrhovatel na výzvu soudu ve stanovené lhůtě, že postupem správního orgánu uspokojen není, nejsou splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 62 odst. 4 věty druhé s. ř. s. Krajskému soudu proto za takové situace nezbylo nic jiného, než pokračovat v řízení a posoudit věc meritorně (srovnej se závěry obsaženými v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2010, č. j. 3 Ads 148/2008-70).
47. Zaměřil se proto na formulaci žalobního petitu. Žalobce se jím totiž domáhal toho, aby soud současně uznal shora žalobcem vymezený zásah žalovaného nezákonným a současně (nikoliv jako petit eventuální), aby žalovanému zakázal porušovat jeho práva a dále postupovat podle svého sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUKHK-30902/ZP2018, tak, že by nezasílal žalobci informace jím požadované na základě jeho žádostí podaných v souladu s § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Současně požadoval, aby soud přikázal žalovanému do 15 dnů od doručení tohoto rozsudku zaslat žalobci všechny dosud nezaslané informace vztahující se k jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 a nadále na základě této žádosti žalobci poskytovat požadované informace. Krajský soud v souvislosti s tím znovu zdůrazňuje, že žalobce trval na žalobním petitu tak, jak jej vymezil v žalobě, i poté, co se seznámil s obsahem usnesení žalovaného ze dne 28. 11. 2018, č. j. KUKHK-35479/ZP/2018., vydaným tedy po podání žaloby v průběhu soudního řízení.

48. Takový návrh žalobního petitu je však v rozporu s judikaturou správních soudů. Krajský soud v tomto směru odkazuje zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2014, č. j. 1 Afs 60/2014-48, z něhož považuje za vhodné ocitovat následující pasáž:

„[20] Do účinnosti novely provedené zákonem č. 303/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, umožňoval soudní řád správní napadnout žalobou pouze existující zásah, resp. zásah, jehož důsledky trvají nebo hrozí jeho opakování. Pokud zásah skončil, byl soud povinen řízení o žalobě

zastavit (§ 86 s. ř. s.). Domáhal-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný, jednalo se o žalobu nepřipustnou (§ 85 s. ř. s.). Ustanovení § 87 odst. 2 s. ř. s. upravující výrok soudu pak s určovacím výrokem vůbec nepočítalo (k tomu viz blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65, publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS).

[21] Citovaná novela zavedla nové oprávnění soudu vydat kromě výroku na plnění (přikazujícího či zakazujícího) též výrok určovací (někdy označovaný jako deklaratorní či akademický), jímž by soud pouze určil, že zásah byl nezákonný. Ustanovení § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. zní následovně: soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Zákonný text může svádět k závěru, že správní soud je oprávněn vydat výrok určovací a výrok na plnění vedle sebe. Při bližším pohledu je ovšem zřejmé, že tyto výroky vedle sebe neobstojí: určovací žalobu nelze uplatnit za trvání zásahu (srov. sloveso „byl“ v § 82 a § 87 odst. 2 s. ř. s.). Naopak výroku přikazujícího či zakazujícího je možné se domáhat výlučně u zásahu, který trvá (nebo trvají jeho důsledky či hrozí jeho opakování).

[22] Žalobce tak musí v závislosti na skutkové situaci volit adekvátní obranu. Jestliže zásah trvá (trvají jeho důsledky či hrozí jeho opakování) je na místě navrhnout soudu vydání výroku na plnění (zakazujícího či přikazujícího). Pokud byl zásah před podáním žaloby ukončen, může

se žalobce domáhat určení, že zásah byl nezákonný. V řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem tedy nemůže žalobce požadovat vydání určovacího výroku, že žalovaný zásah byl nezákonný, dokud tento zásah nebo jeho důsledky trvají anebo hrozí jeho opakování.

Došlo-li k ukončení zásahu (netrvá zásah, jeho důsledky ani nehrozí jeho opakování), nelze se domáhat, aby soud zakázal správnímu orgánu pokračovat v porušování žalobcova práva a přikázal mu obnovit stav před zásahem. Dojde-li ke změně skutkového stavu až v průběhu řízení před krajským soudem, je žalobce oprávněn změnit žalobní petit; správní soud změnu petitu připustí za podmínek § 95 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitého přiměřeně podle § 64 s. ř. s. (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 Aps 3/2006 – 69, publikovaný pod č. 1590/2008 Sb. NSS). Žalobce rovněž může již v žalobě navrhnout eventuelní petit: primárně se bude domáhat zákazu pokračování v porušování konkrétního žalobcova práva nebo přikazu obnovit stav před zásahem a eventuelně (pokud zásah v mezidobí skončí) bude požadovat určení, že zásah byl nezákonný.“

49. Krajský soud tedy v návaznosti na shora uvedené právní závěry musel posoudit, zda v posuzované věci nezákonný zásah žalovaného ke dni jeho rozhodování trvá či nikoliv. O tom, že předmětný nezákonný zásah trval ke dni podání žaloby, není pochyb. Tato skutečnost však není pro určení správnosti žalobního petitu rozhodující. Podstatný je skutkový stav ke dni rozhodování soudu (srovnej § 87 odst. 1 s. ř. s.).

50. Krajský soud dospěl k závěru, že jednání, v němž žalobce spatřoval nezákonný zásah žalovaného, již netrvá. Od vydání shora uvedeného usnesení se totiž žalovaný zavázal, že bude respektovat ustanovení § 70 zákona č. 114/1992 Sb., tedy že bude žalobci zasílat předem a přímo jím požadované informace o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné citovaným zákonem, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí, a to v rozsahu žalobcovy žádosti ze dne 16. 8. 2018.
51. Krajský soud nemá důvod tomuto závazku žalovaného nevěřit. Ostatně ani žalobce nepřišel s jediným konkrétním tvrzením, že by jej žalobce porušil či nedodržel. Naopak potvrdil, že žalobce tento svůj závazek dodržuje. Tvrzení žalobce, že nemá žádnou právní jistotu, že bez hmatatelného meritorního rozsudku soudu nedojde u žalovaného v budoucnu ke změně názoru, zůstalo ve zcela obecné a spekulativní rovině.
52. Za této skutkové situace neměl krajský soud důvod nevyhovět žalobnímu návrhu I. Tedy deklarovat nezákonnost napadeného nezákonného zásahu žalovaného. Již jen tato skutečnost je dle krajského osudu dostatečnou zárukou toho, že žalovaný bude své povinnosti vyplývající mu z ustanovení § 70 zákona č. 14/1992 Sb. i do budoucna dodržovat, a to nejen ve vztahu k žalobci. To dotvrzuje i skutečnost, že žalovaný své pochybení sám uznal a v důsledku toho i sám přijal opatření k ukončení do té doby protiprávního stavu.
53. Pokud jde o další návrhy žalobce, dospěl krajský soud k závěru, že shora popsany nezákonný zásah žalovaného již sice netrvá a nehrozí ani jeho opakování, ale přetrvávají některé jeho důsledky. A to sice ty, že v rozporu se zákonem nebyly žalobci ze strany žalovaného poskytnuty všechny informace vztahující se k jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., jak uvedl žalobce v replice k vyjádření žalovaného. Ten totiž tuto povinnost začal plnit až po vydání usnesení ze dne 28. 11. 2018. Za období od podání žádosti do vydání tohoto usnesení informace poskytnuty nebyly. Jak plyne ze shora citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu, výroku příkazujícího či zakazujícího je možné se domáhat výlučně u zásahu, který trvá (nebo trvají jeho důsledky či hrozí jeho opakování). V posuzované věci tedy sice nezákonný zásah již netrvá, trvají ale jeho shora uvedené důsledky. Proto krajský soud ve výroku II. přikázal žalovanému jejich odstranění v přiměřené lhůtě.
54. Naopak, s ohledem na shora uvedené judikatorní závěry Nejvyššího správního soudu a závěry krajského soudu, že opakování předmětného nezákonného zásahu nehrozí, krajskému soudu nezbylo, než návrhy žalobce, aby soud současně s deklarací nezákonnosti zásahu správního orgánu rovněž zakázal žalovanému porušovat jeho práva a dále postupovat podle svého sdělení ze dne 15. 10. 2018, č. j. KUHk-30902/ZP2018, tak, že by nezasílal žalobci informace jím požadované na základě jeho žádostí podaných v souladu s § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., a aby přikázal žalovanému nadále na základě jeho žádosti ze dne 16. 8. 2018 žalobci poskytovat požadované informace, zamítnout pro jejich nedůvodnost dle § 87 odst. 3 s. ř. s. Za situace, kdy byl nezákonný zásah ukončen a jeho opakování nehrozí, se již těchto výroků žalobce domáhat nemůže.

V. Náklady řízení

55. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
56. Přestože krajský soud část žalobního návrhu zamítnul, v podstatě dal žalobci za pravdu v tom, že se shora uvedeným jednáním dopustil žalovaný vůči němu nezákonného zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s. Zásahová žaloba tedy byla podána důvodně v důsledku to té doby protiprávního chování žalovaného. Ten teprve v důsledku této žaloby nezákonný zásah ukončil a začal vůči žalobci postupovat v souladu s § 70 zákona č. 114/1992 Sb.
57. Tento fakt vyhodnotil krajský soud tak, že žalobce měl ve věci plný úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení. Mezi ty patří zaplacený soudní poplatek (2. 000,- Kč) a odměna zástupkyně žalobce, která je advokátkou., a její režijní výlohy (viz § 35 odst. 2 s. ř. s.).
58. Zástupkyně žalobce specifikovala tyto náklady řízení v replice k vyjádření žalovaného. Krajský soud porovnal toto vyúčtování s obsahem soudního spisu a dospěl k závěru, že náklady řízení jsou požadovány důvodně.
59. Zástupkyně žalobce učinila ve věci 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky) po 3. 100,- Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 citované vyhlášky). Rovněž má právo na náhradu režijních paušálů za 3 úkony právní služby po 300,- Kč. Odměna za právní zastoupení tak je 10. 200,- Kč
60. Právní zástupkyně žalobce není registrována jako plátce DPH. Celkem tedy činí náklady řízení na straně žalobce 12. 200,- Kč.
61. Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jeho zástupkyně, která je advokátkou (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. června 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu